

Antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden Hamer en Lambrechts van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (ingezonden d.d. 17 januari 2002, kenmerk 2010204580).

Vraag 1 en 2

De briefschrijver over fraude in het HBO was directeur bij de Delta University, een aangewezen instelling die onder meer een masteropleiding MBA verzorgt.

De Delta University heeft in 1996, toen de voorganger van dhr. De Jong, dhr. Mulders, nog directeur was, de Staat via een rechterlijke procedure willen bewegen tot schadevergoeding. Een van de klachten was dat een aantal met name genoemde bekostigde instellingen MBA-opleidingen zou verzorgen met rijksmiddelen, zodat er sprake zou zijn van concurrentievervalsing. Dit zou blijken uit het feit dat de bekostigde instellingen de opleiding aanboden tegen het (lage) collegegeld tarief. Naar aanleiding van het voornemen tot een kort geding is een onderzoek gestart door de inspectie, gevolgd door een onderzoek van de accountantsdienst. De Delta University heeft na dit rapport het kort geding doorgezet. De kort gedingrechter oordeelde in zijn vonnis van 18 april 1997 dat de Delta University niet voldoende aannemelijk had kunnen maken dat er sprake zou zijn van oneerlijke concurrentie. Uit het inspectieonderzoek bleek vervolgens dat de genoemde instellingen op een enkele uitzondering na hoge tarieven hanteerde voor de masteropleiding MBA. Het daarop volgende onderzoek van de accountantsdienst bracht geen onrechtmatigheden aan het licht. Niettemin bleef de Delta University in de jaren daarna met enige regelmaat een schadeclaim aankondigen wegens oneerlijk concurrentie.

Vragen 3, 4, 5 en 6

Zie voor de beantwoording van deze vragen de separate brief aan uw Kamer inzake het Hobéon-rapport.

Vragen 7 en 8

Op 12 oktober is tijdens het gesprek op het departement enige informatie ter inzage gegeven. Het betrof enkele stukken die zeker niet zonder nader onderzoek konden worden beoordeeld. Na 12 oktober is gepoogd een verslag van het gesprek vast te stellen, dat de instemming van klagers zou hebben. Het overleg daarover met de briefschrijvers was gericht op zowel de juiste en volledige weergave van het gesprek, als de inhoud van de getoonde doch niet achtergelaten informatie. Een definitief verslag van het gesprek op 12 oktober was nog niet vastgesteld op 14 november.

Het gesprek op 14 november volgde op de publieke acties van klagers op 13 november.

Tijdens het gesprek op 14 november, gevoerd met de directeur-generaal Hoger Onderwijs en Wetenschappen en de directeur van de

Accountantsdienst, hebben klagers gevolg gegeven aan het dringende verzoek mogelijk bewijsmateriaal af te staan.

Het verslag van het gesprek op 14 november is bijgevoegd (bijlage 1). Eveneens op 14 november heb ik de Accountantsdienst opdracht gegeven een diepgaand onderzoek in te stellen.

Vraag 9

Aan de briefschrijvers is schriftelijk gevraagd of zij van hun recht gebruik wilden maken een klacht in te dienen (bijlage 2). Hiervan hebben zij schriftelijk afgezien, mede omdat zij de afweging hebben gemaakt om daardoor het lopende onderzoek niet te zeer te belasten (bijlage 3). Deze afweging leidt thans kennelijk tot een andere conclusie.

In een schriftelijke reactie op het concept-verslag van 14 november hebben klagers vastgesteld dat door hen aanvankelijk van lekken verdachte ambtenaren zeker niet de lekken zijn geweest. Tevens heeft een der klagers mondeling in verontschuldigende zin te kennen gegeven dat hij betrokkenen niet heeft willen beschadigen.

Vraag 10 en 11

Op 7 januari bleek dat klagers in afwijking van het eerder ingenomen standpunt toch de klacht over lekken wilden laten behandelen. Het oogmerk was te voorkomen dat bij het doorlopen van de voorziene klachtenprocedure dit achteraf zou moeten worden vastgesteld. De uitnodiging aan klagers in de brief van 10 januari jl. (bijlage 4) was gebaseerd op de overweging dat de herindiening van deze klacht wellicht gebaseerd was op misverstanden. Van dit gesprek zou tevens gebruik kunnen worden gemaakt om over de voortgang (in de tijd) en de omvang van het onderzoek nader informatie te verstrekken. De inhoud en de resultaten van het onderzoek tot dat moment kunnen vanzelfsprekend geen onderwerp van gesprek zijn.

Vraag 12 en 13

In mijn nader antwoord d.d. 21 december jl. op de Kamervragen van de leden Hamer en Lambrechts over de declaratie voor de kosten van een opleiding aan buitenlandse studenten, heb ik aangegeven een taskforce te zullen instellen die zich specifiek zal richten op realisering van zo groot mogelijke eenduidigheid over toepassing en uitleg van bekostigingsregels, zowel in HBO-, als het WO- en BVE-veld. Ik heb inmiddels het werkprogramma van de taskforce vastgesteld. Ik onderken daarin 3 fasen.

- A) Inventarisatie. Deze bestaat ondermeer uit een grondige analyse van risico's en kwetsbaarheden van de huidige wet- en regelgeving en de onderliggende bekostigingsmodellen en het scherp in beeld brengen van de inschrijvingsprocedures voor buitenlandse studenten bij instellingen.
- B) Veldonderzoek. De activiteiten en inzichten uit de inventarisatie zullen waarschijnlijk aanleiding zijn om gericht veldonderzoek uit te voeren bij instellingen. Ik zal dit opdragen aan de

accountantsdienst van het departement. De accountantsdienst kan daarbij als zij dit nodig acht, specifieke deskundigheid van derden inhuren.

- C) Rapportage. In deze fase worden de inzichten en resultaten uit de inventarisatie en het veldonderzoek geanalyseerd en geïnterpreteerd. De taskforce dient nog dit voorjaar in een rapport aan mij de uiteindelijke bevindingen, conclusies en aanbevelingen aan te reiken. Ik zal vervolgens bezien welke verbetermaatregelen ik ga treffen.

Aldus geef ik invulling aan mijn wens om op grond van een specifieke analyse van de regelgeving, en een toetsing van de werking daarvan in de praktijk, gerichte maatregelen te treffen om de juiste en eenduidige uitleg van die regels te bevorderen. Daarbij zal een balans gevonden moeten worden tussen het versoepelen of opheffen van blijkbaar onnodig knellende regelgeving en het aanscherpen van de uitleg en toepassing daarvan.

Vraag 14

Door de extra inspanning die thans wordt gepleegd, om het aantal voor het H.O. belangrijke wetsontwerpen in de Kamer af te handelen, bleek dat helaas niet mogelijk.

De minister van Onderwijs
Cultuur en Wetenschappen,

Zoetermeer,

(drs. L.M.H.L.A. Hermans)